

MENY

(<http://www.nationen.no>) (<http://www.nationen.no>)

DISTRIKTENES NÆRINGSAVIS

Søk arkiv

LOGG INN

Annonse

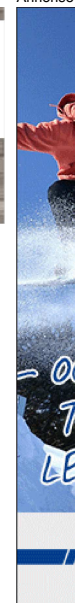

Mitsubishi L200 4WD
Arbeidsjern til riktig pris

L200 DOUBLE CAB
Pris fra utrolige kr
310.000,-

*Vell. pris pr. 01.01.2016 levert Drammen inkl. mva og leveringsomkostninger. Prøvt til forhandler utenfor Drammen og ansvarlig kommer i tillegg. Forbruk: 8,6 l/100 km variet Njerdag CO2-utslipp: 227 g/km. Utslagsdetaljer kan avvike fra standard.

Annonse

Annonse

Fleire år: Rumenske Szilvia Deak (35) og slovakiske Anton Dulak (32) har jobba ved Lauvsnes Gartneri på Finnøy sidan 2006. – Eg tenkte fyrst eg skulle bu på Finnøy i to år. No har eg vore her i ni, seier Dulak. Foto: Siri Juell Rasmussen.

Austeuropearar gjer stadig meir av jobben i landbruket

Talet på utanlandske arbeidrar i landbruket aukar stadig. På Finnøy finst det få gardsbruk utan austeuropeisk arbeidskraft.

EVA AALBERG UNDHEIM

✉ eva.undheim@nationen.no (mailto:eva.undheim@nationen.no) | 📧 @evaaau (<http://twitter.com/evaaau>)

PUBLISERT: 21.07.14 02:30 | OPPDATERT: 22.07.14 16:42

🐦 Tweet

👍 Anbefal

🗑 Del

Annonse

Lauvsnes, Finnøy kommune: – Desse plantene vart sett ut i mars. Stemmer ikkje det, Szilvia?

Har du komf pensj tilvæ

Hvis du portefe million du last veiledr firmael Forbes finansr Fisher. "Pensj minuti

Klik la vei

FISHER IN

Det er Geirulf Vignes, driftssjef og far til eigaren av Lauvsnes Gartneri, som spør. Szilvia Deak (35) nikkar stadfestande. Etter å ha jobba åtte år i tomatgartneriet, har ho like god oversikt over produksjonen som driftssjefen.

Då Deak kom til Finnøy frå Romania for fyrste gong i 2001, kunne ho ingenting om tomatproduksjon, seier ho. I dag fungerer ho som arbeidsleiar for nær 40 austeuropearar som har jobb på gartneriet på Lauvsnes.

Slovakiske Anton Dulak (32) har også lang fartstid i gartneriet. Han er med å syne Nationen rundt gjennom rom etter rom med rankar av plantar. Lufta er varm og litt fuktig og det luktar moden tomat.

– Eg tenkte fyrst eg skulle bu på Finnøy i to år. No har eg vore her i ni, seier han.

– Er ganske avhengige

Av rundt 40 tilsette ved Lauvsnes Gartneri i dag, er det berre tre nordmenn. Fire når ein inkluderer eigar og dagleg leiar Jan Terje Vignes.

Vignes seier det ikkje er så lett å få tak i nordmenn som ønskjer å jobbe i gartneriet.

– Dessutan har vi eit godt inntrykk av og god erfaring med dei som flyttar hit for å jobbe. Dei har god arbeidsmoral og er engasjerte i jobben. Mange av dei er vener og kjende av dei vi allereie har tilsette, seier Vignes.

Det starta med to og tre utanlandske sesongarbeidarar i 2001. Sidan har talet auka i takt med at gartneriet har vorte utvida. Fyrst i 2008, deretter med omlegging til heilårsproduksjon i 2011, og så med ei nær dobling av drivhusarealet no.

I dag produserer Vignes tomatar på 30 mål totalt. Det gir om lag 1000 tonn tomatar årleg, og krev arbeid frå fleire.

30 av dei 40 tilsette austeuropearane på Lauvsnes jobbar og bur på Finnøy på heilårsbasis.

– Vi er ganske avhengige av dei, slik vi har det no, seier Jan Terje Vignes.

Gjer 13 prosent av arbeidet

Lauvsnes Gartneri er ikkje noko unntak. Medan talet på årsverk i norsk landbruksnæring går ned, går talet på arbeidsinnvandrarar som er sysselsette i landbruket jamt oppover.

Ifølgje estimat frå Norsk senter for bygdeforskning, var godt over 20.000 arbeidsinnvandrarar innom det norske landbruket i løpet av 2011. Same år stod arbeidsinnvandrarar for rundt 13 prosent av den totale arbeidsinnsatsen i landbruket. Tilsvarende tal for 2009 var på 8 prosent, og i 2003 stod arbeidsinnvandrane for rundt 4 prosent av arbeidsinnsatsen.

I tillegg er arbeidsinnvandrane stadig lengre i jobbane i landbruket. Nye tal frå SSB syner at landbruket i siste kvartal av 2013 sysselsette 3556 arbeidsinnvandrarar som er registrerte som buande i landet i meir enn 6 månader.

Årets nyheter

Se og prøv:

- Farmall 105 C
- Maxxum 130 CVX
- Puma 165 CVX

CASE ON TOUR 2015

NORGESPREMIERE!
Puma 165 CVX

A-K maskiner

Se fullstendig reiserute her

([http://eas4.emediate.eu/eas?](http://eas4.emediate.eu/eas?camp=311665::cu=13438::no=454122::ty=ct::cat=NAT_REPORTASJE::uid=fec6d26-bb60-11e4-ab80-0030489f0c3a)

[camp=311665::cu=13438::no=454122::ty=ct::cat=NAT_REPORTASJE::uid=fec6d26-bb60-11e4-ab80-0030489f0c3a](http://eas4.emediate.eu/eas?camp=311665::cu=13438::no=454122::ty=ct::cat=NAT_REPORTASJE::uid=fec6d26-bb60-11e4-ab80-0030489f0c3a))

FAKTA

ARBEIDSINNVANDRARAR LANDBRUKET

SISTE FRA REPORTASJE

Århundre gammel tradisjon blomstrer opp
(<http://www.nationen.no/repo-med-lass-pa-tvers-av-norge-2/>)

12:45 Gunvor (98) elsker å spill...

00:00 Se sauene få ultralyd i fjø...

16:30 På 24 bein i svingene (htt...

13:25 Reddet alkekonge etter s...

SISTE FRA FRONTEN

13:42 Norge ber EU stramme i...

12:55 NILF-forsker forsvarer la...

12:34 Sp vil be Stortinget binde...

11:29 Høyesterett skal behandl...

10:35 Ny parasitt på lam på Go...

Det er 360 fleire enn i 2010 og nær 1200 fleire enn i 2008. Austeuropearar frå land innanfor EU utgjer den desidert største gruppa.

Slik er det også i gartneriet på Lauvsnes. Der jobbar det ungararar, slovakarar, polakkar og rumenarar.

– Dei fleste er her med familie og slektningar, seier Szilvia Deak.

Ho har sjølv mann og barn på Finnøy, og eit barn på veg. I tillegg har broren hennar og kona, svogeren og kona og nokre av syskenborna hennar flytta til Finnøy for å jobbe. Ho seier det er stor pågang av folk heimanfrå som ønskjer å kome.

Byggjer hus heime

Geirulf Vignes fortel at han har ei lang venteliste med personar som har bede om jobb. Det er i hovudsak vener og familie til dei som allereie jobbar i gartneriet.

Anton Dulak har også hatt familien buande på Finnøy. Kona og dei to borna flytta heim att i fjor, fordi eldstemann skulle starte på skulen.

– Kona mi jobba også her, men då ungane våre slutta å snakke slovakisk, flytta ho heim med dei, seier Dulak.

VERT Lenger

Då vi flytta hit, ville vi tene pengar, bygge hus heime og så reise heim att. Så har vi vorte lenger. Huset heime er ferdig, men vi er framleis her.

Heim er byen Stara Lubovna, der familien har eit nytt hus, som dei har bygd seg medan dei har jobba i Noreg.

Dulak skal også flytte dit snart, men han har ikkje bestemt kor tid enno.

– Når eg flyttar heim, skal eg byggje drivhus. Om ikkje så stort som dette, så i alle fall eitt på to gonger to meter, seier han.

Rumenske Deak har ikkje nokon like klar plan.

– Eg har lyst å flytte heim ein gong, men kor tid, det veit eg ikkje. Det er vanskeleg å vite. Då vi flytta hit, ville vi tene pengar, bygge hus heime og så reise heim att. Så har vi vorte lenger. Huset heime er ferdig, men vi er framleis her, seier ho.

Vil verte buande

På ein av nabogardane til Lauvsnes jobbar rumenaren Nicolae Emanuel Mabda (32). Han har vore tilsett hjå mjølkebonde og maskinentreprenør Reidar Roda sidan 2001. Fyrst på kontrakt for tre månader, så på kontrakt for seks månader og deretter på heilårsbasis sidan 2007.

Mabda er ganske overtydd om at han ikkje kjem til å flytte tilbake til heimlandet att. Han har prøvd å selje det nybygde huset sitt i landsbyen Beius, vest i Romania.

I 2004 kom kona hans også til Finnøy, og i dag bur dei her med to born. Kona har jobb i kommune. Dottera på fire og eit halvt år snakkar norsk med dialekt. Sonen på to har aldri vore i Romania.

Alle syskena til Mabda er i dag busette i Rogaland, og i fjor kjøpte foreldra hans også hus på Finnøy. Han kallar familien Roda «sin andre familie» og «reservebesteforeldre for borna». Roda kallar Mabda «eit familiemedlem» og «storebror til borna våre».

– Eg trur ikkje eg flyttar tilbake til Romania. Eg hadde ein idé om at eg skulle gjere det fram til 2010 eller noko slikt, men ikkje no lenger. Flyttar eg tilbake, må eg starte på null. Eg har hus der, men ikkje noko å gjere, seier Mabda.

Han seier jobben på garden og for Roda Agri Maskin gir han ei årsløn på over 450 000 kroner.

Får dårlegare betalt

Roda hadde ikkje hatt faste tilsette før Mabda bad om jobb i 2001. I dag kan han ikkje kome på meir enn ei handfull gardsbruk på Finnøy som ikkje har tilsett utanlandsk arbeidskraft.

– Utan arbeidskraft frå utlandet, ville Finnøy ha stoppa heilt opp. Ingenting ville fungert. Alle har hjelp i dag. Eg kjem ikkje på ei bedrift som ikkje tek inn utanlandsk arbeidskraft. Sjølv kommunen gjer det, og butikken og skulen, seier han.

Arne Madland, som er dagleg leiar i Finnøy og Rennesøy avløysarlag, kan stadfeste at det er svært få bønder på Finnøy i dag som ikkje har utanlandsk arbeidskraft.

– Vi har norske ungdommar i arbeid også, men trenden er at det er utlendingar som har dei fleste heiltidsjobbane i landbruket, seier han.

Av dei 1100 personane avløysarlaget løner totalt, er rundt 250 utanlandske. Dei 250 står for om lag 50 prosent av omsetjinga til avløysarlaget.

– Dei utanlandske arbeidstakarane er populære, for dei er flinke til å arbeide. Så er det også slik at bøndene treng meir og meir folk på heiltid. Nordmenn er ikkje så tilgjengelege, seier han.

Madland seier dei utanlandske arbeidstakarane vert lønna etter arbeidsmiljølova og allmenngjort tariffavtale i landbruket. Det tilseier minstesatsar som den siste tida har lege på 108 kroner timen for dei med mindre enn tre månaders ansiennitet og minst 125,5 kroner timen frå seks månaders ansiennitet. Arbeid ut over 40 timars veke og ni timars dag, gir overtid.

– Det er sjølsagt folk som stig i løn utover det, men løningane er ikkje høge, det er ingen løyndom. Nordmenn som jobbar i landbruket får stort sett betre betalt, seier han.

Han trur ikkje landbruksnæringa kunne produsert like mykje som no, dersom den utanlandske arbeidskrafta var like dyr som den norske.

– Landbrukets er ikkje ei næring med svært gode økonomiske vilkår. Eg trur difor ikkje det er økonomi til å produsere mat på høge norske lønningar, seier han.

 Tweet Anbefal Del

Velkommen til debatt på Nationen.no

Vi setter stor pris på at du deltar i diskusjoner og deler din kunnskap med oss og andre lesere. Du må bruke ditt fulle navn for å delta i debattene. Det betyr at vi sletter innlegg som er postet under et pseudonym. Dersom dette skjer deg, oppfordrer vi deg til å legge kommentaren din på nytt etter å ha fulgt **denne oppskriften** (<http://www.nationen.no/debatt-pa-nationen-no/slik-fungerer-disqus/>). Debatten vil bli moderert i ettertid, og vil være stengt om natten. **Klikk her** (<http://www.nationen.no/debatt-pa-nationen-no/debattregler/>) for en oversikt over våre øvrige debattregler.

Denne tråden er stengt for kommentarer.

Kommentarer Nettsamfunn

 Logg inn ▾

Beste først ▾

 Recommend Del

Arvid Jøssang • for 7 måneder siden

Dette er nyt Norge i praksis!

5 ^ | ▾ • Del ▾

Denne kommentaren ble slettet.

Nilshalvor Skinnnes → Guest • for 7 måneder siden

Å ha avtaler med land for arbeidsinnvadrning kunne vi hatt helt uten EØS!

2 ^ | ▾ • Del ▾

OGSÅ PÅ NATIONEN

HVA ER DETTE?

Knut Arild Hareide har svartebok med angrep fra

12 kommentarer • for 3 dager siden

Per Olav Olsen — Håper Hareide også samler egne og V utfall mot regjeringen som

Tsipras mener Hellas-avtalen stanser kuttiltak

En kommentar • for 2 dager siden

Bjørn Bløkhuis — Grekerene har levd i en drømmeverden påstår tyskerene og bankene

KrF-fylkesledere krever et klarere unnskyld fra Frp

9 kommentarer • for 3 dager siden

Egil Svela — Den som tapar på dette og skal tapa er Per Sandberg sjølv. Eg kan med

Hvem skal eiematjorda i Ukraina

9 kommentarer • for 3 dager siden

Tore B. Krudtaa — Dette er katastrofekapitalismen på sitt beste - - - eh hh det var visst

 Abonnér

 Legg Disqus til på din nettside

 Personvern

Annonse ▾

TWITTER

(TEL:+4794008660 EMAIL: TIPS@NATIONALINTEGRITY.ORG WWW: NATIONALINTEGRITY.ORG) NATIONALINTEGRITY.ORG